Szunyogh Szabolcs

Kedvetlenül és fáradtan

VISSZHANG - LII. évfolyam 50. szám, 2008. december 12.

Ha a cikk (Achs Károly: *Reformer a romhalmazon. ÉS*, 2008/47., nov. 21.) például a *Magyar Nemzet*ben jelent volna meg, ahová alapvetően való, nem is reagálnék rá, de az *ÉS* mégiscsak egy színvonalas lap. Achs Károly némely írását már volt szerencsém visszaadni, mert éppen ilyen üres demagógia volt, mint ez, viszont egy - egyébként harciasan kormányellenes tanulmányáról - értékelő recenziót közöltünk, mert abban voltak érvek. Nem vagyunk nagyon gyávák, csak kicsit, amennyire egy függő lapnak muszáj, vagy talán annyira sem, de ezt döntsék el az olvasók, a *Köznevelés* számlájára kiutalt sértegetésekről alkosson véleményt az, aki olvassa a *Köznevelés*t. Úgyhogy hát erről ennyit.

De Magyar Bálintról mondanék néhány szót. Azt hiszem, én vagyok az egyetlen újságíró, aki emelt hangon és hevesen vitatkozott vele, bár lehet, hogy ezt megtette más is. Bálinttal lehetett vitatkozni, mert nagyon normális miniszter volt. Úgy gondolom, hogy minden Klebelsberg óta regnáló oktatási miniszterről lesz a jövő nagy pedagógiai lexikonában egy lábjegyzet, de Magyar Bálintról legalább egy oldal fog szólni.

Miért? Azért, mert azokra a negatív jelenségekre (és még egy csomó másikra, amelyekről például a *Köznevelés*ből tájékozódhattak az olvasók) éppen az a politika kínálta a gyógyszert, amivel először Fodor Gábor minisztersége idején, aztán Magyar Bálint másfél miniszteri periódusában az SZDSZ megpróbálkozott. Persze hogy ez az elméleti magasságokhoz képest megalkuvásnak látszik, hiszen valóság-paraméterei között megkísérelt liberalizmus volt (kisebbik koalíciós partner stb.), mint ahogy Kossuth Lajos se akkor állt elő a Duna-konföderáció tervével, amikor éppen kormányzott, de azért nem volt rossz kormányzó.

Azért néhány konkrétum.

Magyar Bálint idején vezették be (teremtettek rá pénzügyi fedezetet) az ún. nulladik gimnáziumi osztályokat, minek következtében valódi lehetőséggé vált, hogy a diákok érettségire egy nyelvet középfokú szinten megtanuljanak. Magyar Bálint idején vezették be (teremtettek rá pénzügyi fedezetet) az oktatás digitalizálását, tananyagok készültek, feladatlapok és tesztek tömegével, ingyen letölthetően. A vidéki kisiskolák és a határon túli magyar iskolák, amelyek Magyar Bálint minisztersége idején jutottak számítógéphez, hozzáfértek ugyanahhoz a tananyaghoz, amihez a fővárosi elitiskolák. Erre, ugye, eddig nem volt példa. Magyar Bálint idején vezették be (teremtettek rá pénzügyi fedezetet) a kétszintű érettségit, amely egyrészt felszabadította a középiskolákat a túltanítás, a lexikális sulykolás kényszere alól, másrészt a magyar gyerekek tömege előtt nyitotta meg a felsőoktatás kapuját. (Erre, ugye, eddig szintén nem volt példa. Azóta jajgatnak is az egyetemek, milyen borzasztó is ez. Mellékágként jegyzem meg, hogy a Magyar Bálint-féle reform bevonta volna a magántőkét a felsőoktatásba és felszabadította volna azt, minek következtében - a szociálisan kiegyensúlyozott verseny következtében - talán bekerült volna magyar egyetem is a világ első háromszáz egyeteme közé, jelenleg nem ez a helyzet.)

A magyarországi oktatás valóban elkezdett süllyedni, ennek egyik oka az oktatást is átható feudális szemlélet, továbbá az elavult pedagógiai kultúra, mármost Magyar Bálint éppen ezeknek üzent hadat. És ez a bátorság nagyon sok pedagógust mellé állított, volt egy igen dinamikus, innovatív tanártársaság, amelyik egyáltalán nem érezte sértésnek a miniszter őszinteségét.

Miért szerettem és támogattam teljes erőmből Magyar Bálintot mint minisztert, pedig az volt a véleményem róla, hogy zseniális tábornok, de rettenetes kapitány. Nemzeti érdekből, feleim. A szegény magyar gyerekekért, határon túliakért, a vidékiekért, a romákért, a kisemmizettekért, a

megbélyegzettekért és margóra szorítottakért senki nem tett annyit, mint Magyar Bálint. Felemásak lettek a reformok, de így is hoztak eredményt. Az oktatásügy süllyedése megállt, és fölcsillant a lehetősége, hogy talán lesz olyan iskolánk, ahová gyerek és tanár szeret járni.

Ja, és én annak idején nem az SZDSZ-re, hanem az MDF-re szavaztam. Nem vagyok tagja pártnak, de ellentétben Achs úrral, most nagyon is érdekel az SZDSZ sorsa. A jövőnk ugyanis azoktól a szerkezetváltó reformoktól függ, amelyeket elsősorban a szabad demokraták szorgalmaznak.

Csak még egy mondat arról, mi a dolog rizikója. Ha az olyan oktatási reformokat, mint amilyenekkel Magyar Bálint megpróbálkozott, elszabotáljuk, akkor kétfelé esik a magyar iskola. Lesz egy vacak, parancsuralmi módszerekkel operáló, elavult műveltséganyagot oktató a köznek, és egy versenyképes a kiváltságosoknak. Amelyet, régi magyar szokás szerint, közpénzből finanszíroznak majd.

Majd?